

eerst wat zwaar
deling te moeten
langzamerhand is
ogelijk dat Ds H.
op het oog heb
reeds uitgebreide
tevreidenheid een
et kwam van een
assicus, maar uit
kennen, méér aan
hebben, dan aan
de of wijzer ma-
riolen-notatie ook
dat hij zoo pas

Wat er ten derde en ten vierde en nog meer
vervolgens door Ds H. aan zijn psalmennoten moet
geschaafd en gepolijst worden?
Van de gesyncopeerde gedeelten hebben wij ge-
noeg hier een en ander aan de hand gedaan,
maar ook niet minder moet hij weer disputabel
gaan stellen bij zichzelf en in bedenking nemen,
zangwijzen als 24, 33, 38 om maar niet meerdere
te noemen en ze vergelijken met de authentieke
noteringen en met de manieren waarop ze door
16e eeuwse musici werden becomponoerd voor
meerstemmig gebruik.
Geschiedt dit alles in overleg ook met anderen,
dan komen vanzelf tevens wel betere inzichten
over tempi en uitvoeringspraktijken, dan tot nog
toe door Ds H. voorgestaan werden en mitsdien
andere criteria voor gemeenzang en orgelbe-
geleiding.

Of dan ten slotte zijn herdruk nog eens een
nieuw psalmgezag mogelijk zal maken — onze
meening hierover zij Ds H. duidelijk, in wat na
dit besluit op zijn „Het Boek der Psalmen” nog
komt in een paar volgende artikelen ons inmiddels
in de pen gegeven door een gedeelte uit zijn ar-
tikel in „De Reformatie” van 5 Febr. 1937.

1) Maar intusschen is toch maar de sensatie er, waaronder
geedeloovigen zoo gemakkelijk komen, die, als ze dergelijke
transcripties onder den naam van Ds H. hooren, opgewonden
naar de pen grijpen, zoals Dr Gunning in „Pniel”, en opge-
toogen schrijven, wat dankbaar weer door Ds H. onder de
„Persstemmen” over zijn Psalmen in de A.V.R.O.-bode wordt
doorgegeven, en dat Jan-Publik slijkt als zoete koek:

„Deze nieuwe psalmberijming is een even groot, zoo niet
nog groter evenement. Wie haar om 10 uur 's morgens bij
de Morgenwijding van de A.V.R.O. hoort zingen, heeft een
gevoel of hij in een andere wereld verkeert. Zoo zongen
onze vaders, zoo zongen de tijdgenooten van hen, die deze
wonderse melodien schiepen.”

En dat nu is één van de cardinale punten, wáárom wij niet
houd genoeg kunnen optreden tegen Ds H.'s reparaties aan
melodien, wier denngen hij weliswaar hemelhoog verheft,
maar wier wezen hij desmettenen heel erg naar beneden haalt.
En evenzeer is dat het, wat ons zoo tegen de borst stuit in
alles wat muziekpers heet, dat deze niet met kracht en klem,
in naam van historie en traditie, van wetenschap en vakkenis
opkomt, tegen een dergelijke metamorfose van ernst in luim;
dat zij met lieve glimlachjes en minzame gebaartjes dat alle-
maal nog dóórlaat, aanbeveelt en als opperste uiting van her-
schepping en openbaring uitbaart.

Want als zoo onze vaders, zoo de tijdgenooten van Bour-
geois en Maître Pierre gezongen hebben Psalm 114, 141, 13
en de andere die Ds H. eveneens vervormde; als dat het lenige
tempo, het soepele rhythme is geweest, waarin psalmers na
psalmers werd afgehuipeld, dan weten wij geen raad meer
met de kunstige contrapuncten, die een Goudmél, een de la
Jeune, een Marschall, een Sweelinck en nog velen meer, be-
dachten tegen de in breede noten gezette cantus firmi hummer
gemeente-koralen. Dan weten wij niet, wat voor „andere
wereld” dat is geweest, en wat voor „wonderse” dingen daarin
met onze psalmwijzen zijn uitgehaald!

Wat een geluk, dat wij contra de A.V.R.O. en zijn
indrukken-weergevende Luisteraars als Dr Gunning
mogen zeggen:

„Neen niet zóó, maar zoo zongen onze vaders,
zoo zongen de tijdgenooten van hen, die deze wonderse
melodieën schiepen, zoo speelden onze hervormde
orgelisten het luisterend kerkvolk de psalmen voor!!

En dat wij dit „zoo” mógen, kunnen aantoonen,
eveneens voor den microfoon, niet aan den leiband van
wien ook van vandaag, maar nog aan de hand van
corypheen uit het verleden, en wel van niemand minder
dan Jan Pz. Sweelinck, Hendrick Speuy, Anthonie van
Noordt — het is alles niet bij geval!

En vandaar dat wij met opzet dit keer onze gewone
Maandagsche Orgelbespeeling voor de Ned. Chr. Radio-
Ver. (die van 15 Maart, a.s. Maandagmiddag precies
half één) als een pracht-gelegenheid aangrepen, om
Sweelinck, Speuy, van Noordt nog eens te laten spelen
in het tempo en rhythme, waaronder zoo menigeen in
hun dagen, rust en verkwikking vond, zoals die ééne
(Ds Uytendogaert) van wien we de „memorie” nog
hebben:

„Onder degenen die de muziek beminnen, ben ik een
en vinde mij altemet des avonds in de Kerk om den
meester een psalm te hooren spelen, onder 't spel stil-
kens in mij zelve den Heer zingende, en mijn be-
dreefden geest in God tot zijn lof vermakende.”

Wie de „Omroepgids” der N. C. R. V. van 13 Maart
in handen heeft of krijgt, moet maar eens lezen, hoe
we aan die oud-collega's, medewerkers, komen en vooral
Maandag naar hen luisteren, liefst met een psalmboek
vóór zich, waarin nog de ouderwetse heele en halve
noten, zonder en met staarten, voorkomen — „eerbiedig
luisteren” naar de normen uit hun tijd” (zie Ds H. op
bl. 180 van „De Reformatie” der vorige week 2e alinea,
46e regell) zoals die golden voor Orgelspelers en
Psalmsingers, voor de Kunst en voor het Volk!

J. Z.

Niet zóó, maar zoo zongen onze Vaders...
JAN ZWART Maandagmiddag 12.30 uur voor
de N.C.R.V. aan het orgel. (Zie hierboven.)

PERSSCHOUW

„Erger dan vóór Assen”?

Ds W. Bouwman schrijft in „Leidsche Kb.”:

Niet alsof onze Kerken metterdaad reeds ernstig
bedreigd zouden worden, dat leerlingen, in strijd met
onze Belijdenis, binnensluipen. Wij meenen, dat men
te dien opzichte zich werkelijk nog niet zoo ongerust
behoeft te maken. 't Is goed, dat men de wacht bij
het beginsel betreft en waakt voor de zuiverheid der
belijdenis naar de Schriften.

Maar men kan ook door noodeloos en ondoelmatig
alarm heel wat schade aanrichten. Doch het loopt
met de polemiek thans niet goed. Het is overbodig,
hier nadere aanwijzing te geven. Ons blad heeft zich
met de in discussie zijnde geschillen weinig ingelaten.
Ze raken trouwens meerendeels punten, die zoozeer
behooren tot de subtiële onderscheidingen op wijs-
geerig, zielkundig en wetenschappelijk theologisch
gebied, dat de behandeling daarvan in de bladen, die
voor het volk in 't algemeen bestemd zijn, niet thuis
hoort.

Ons standpunt is bekend. Ook naar onze meening
klaagt Prof. Hepp in bond met Prof. Kuyper zijn col-
lega's ten onrechte aan. Maar de aanklacht zelf is
ernstig. Daarom móet er op ingegaan worden; mocht
ze worden ingetrokken, in 't openbaar, dan zullen we
met 't grootste genoegen dadelijk de bespreking stop
zetten. Eerder niet. Want we laten wat we hebben niet
zoo maar uiteen slaan.

Niet ingedrongen.

„Pro Ecclesia” (Ds D. Zemel) oordeelt over Prof.
Hepps tweede brochure:

Wanneer we nu de slotsom gaan opmaken, behoeft
deze niet twijfelachtig te zijn. De aanklacht van Prof.
Hepp mist allen grond. Doorlopend toont hij niet
geremd te hebben met het spraakgebruik dergenen,
die hij bestrijdt. Hij verzuimde in te dringen in hun
terminologie. Ja, hij liet waardeloos liggen uitspraken,
die duidelijk toonen, dat zij allerminst leeren de
grootte ketterijen hun toegedicht.

Als wij Prof. Hepp met brochures bestookten, die
even weinig rekenden met de bedoeling van zijn termen,
dan zou het hem slecht vergaan (zie elders in dit
nummer).

Nogmaals: het Ned. Chr. Persbureau.

In „De Bazuin” van J. I. Donderdag schreef ik:

Het N.C.P. heeft bij nieuwsbulletin van 8 Maart J.I.
zich er over beklagd, dat „De Reformatie” het in-
gezonden stuk van den Heer W. C. F. Scheps had
geplaatst. „De Bazuin” (Prof. K. Dijk) had het ook
gedaan; over dat blad zwijgt het nieuwsbulletin.
Overigens was reeds uit den aanhef van het artikel
van den Heer Scheps duidelijk, dat hij het had toe-
gezonden aan de bladen, die het artikel der predikan-
ten van Assen hadden geplaatst; daartoe behoorden
ook „De Heraut” en het „Calv. Weekblad”. In deze
organen troffen we evenwel het stuk van den Heer
Scheps niet aan.

Wij voor ons willen evenwel Dr H. W. v. d. Vaart
Smit wel „afvallen”. En dan nu ook maar ronduit.
Een door dit Bureau gezonden aanval op den persoon
van den Heer Scheps laten we rusten: want aan
persoonsbeoordeling hebben we niets. Wel aan
beoordeling van zaken. En die zaken zijn niet in
orde bij het Bureau van Dr H. W. v. d. Vaart Smit.
Dat blijkt uit het volgende.

Reeds eerder klaagden we er over, dat „De Banier”
onder vele domheden ook deze had begaan, dat Prof.
Waterink werd aansprakelijk gesteld voor de door
Prof. Hepp bestreden gevoelens inzake de ziel (wat
wel voor een deel waar was, zie wat Ds Spier
schrijft in „De Reformatie” van deze week, maar
toch in zoverre onjuist, als Prof. Hepp dezen profes-
sor aan de Vrije Universiteit had buiten beschouwing
gelaten). Toen nu Dr v. d. Vaart Smit het stuk van
Ds Kersten's krant doorgaf, was de naam van
Prof. Waterink weggeknipt. Die naam werd
verzwegen, hoewel óók Prof. Waterink loochent de
substantialiteit, het voortbestaan, en de onsterfel-
heid der ziel. Wel werd mijn naam genoemd, hoewel
ik nog nooit over de zaak gesproken had, of geschre-
ven. En tevens moest de naam van Prof. Kuyper
dienst doen als bevestiging van de juistheid van des
heeren Kersten's dwaze klachten.

Over dat wegnippen van den naam Wa-
terink door het Persbureau nu klaagde ik om te
bewijzen, dat het bureau van Dr v. d. V. S. allerminst
onpartijdig is, en zelf aansprakelijk voor het voort-
woekeren van de leugen in de pers.

Nu krijg ik hedenmorgen een brief van Dr v. d.
V. S., gedateerd 6 Maart 1937, waarin volgend ver-
weer voorkomt:

„Ik zou natuurlijk geen editio castigata (d.w.z.
een bericht, waarin de naam Waterink was weg-
geknipt, K.S.) hebben doorgegeven, indien niet „De
Banier” zelve in eigen blad ook deze
castigeering had aangebracht. Eerst
nadat ik hiervan zekerheid gekregen had, heb ik
de verknipping (weghaling van Prof. Waterink's
naam) toegelaten.”

Tot zoover Dr H. W. v. d. Vaart Smit.
Onze lezers mogen nu verder zelf oordeelen.

In „De Banier” van 10 Febr. stond het eerste
dwaze en onwetenschappelijke stuk, mét den naam
Waterink er in. In „De Banier” van 11 Febr. het
tweede. In „De Banier” van 13 Febr. stond, dat
enkele woorden werden teruggenomen, maar dat men
de rest handhaafde „ten volle”. Toen werd dus ten
volle gehandhaafd, o.m. dat Prof. Waterink „de
baanbreker is van de nieuwe strooming, die de ziel

in haar verhouding tot tijdelijk leven en eeuwigheid
geheel anders wenschte te beschouwen dan de Chris-
telijke kerk van alle eeuwen zulks deed. Al deze
godvruchtige vaders, alle groote Christelijke denkers
hebben zich vergist, — bij Prof. Waterink te Amster-
dam begint de victorie van het licht der zuivere
waarheid over het wezen der ziel. Heusch, die preten-
tie voert men...”

Het fraais van den Heer Kersten (behalve dan
inzake Prof. Waterink) is door Dr W. A. van
Es als bericht van het N.C.P. doorgegeven in zijn
„Geref. Kbl.” van 20 Februari. Het moet dus
enkele dagen vóór 20 Februari zijn aange-
komen in Leeuwarden (de naam Waterink was weg-
geknipt, door het Persbureau; Schilder had het ge-
daan, hoewel hij er heelemaal buiten staat; Dr v. Es
gaf dit „nieuws” verder).

Het bijzondere is nu, dat eerst in het num-
mer van „De Banier” van 27 Februari
wordt beweerd, dat Prof. Waterink er buiten staat.
Dat is nu weliswaar (zie artikel Ds Spier) de zoo-
veelste domheid, maar daarover gaat het thans niet.
Dr v. d. Vaart Smit beweert, dat hij in een vóór
20 Februari door zijn bureau verzonden bulletin
al een wegnipping (naam-Waterink) heeft „toe-
gelaten”, (nog wel op verzoek van „De
Banier”, gelijk Dr v. d. V. S. reeds eerder aan den
heer H. Algra schreef), nadat hij er zekerheid van
„had” gekregen, dat „De Banier” zelf dit „had”
gedaan... in het nummer van 27 Februari.

Ik herhaal aan Dr v. d. V. S., dat ik niets terug-
neem van mijn klacht over zijn partijdigheid. Dr v. d.
V. S. moet nu zelf maar weten, welke lieden hij
helpen wil, en welke leugens (die hem als zoodanig
wel bekend zijn), hij doorgeeft. Gelijk Dr W. A.
van Es ook maar weten moet, wat hij doorgeeft.

Wij voor ons hebben voor de manieren van
Ds Kersten en zijn helpers geen zweem van respect.
Als Ds Spier een zeer correct stuk aan Ds Kersten's
blad toezendt, waarin de juiste toedracht wordt uit-
eengezet (we heeten toch christenen), dan wordt dit
stuk geweigerd. En als de Heer Scheps te fatsoenlijk
is, om als doorgeefbureau van Kersten's leugens te
dienen, dan krijgt hij een bericht, dat men van zijn
berichtendienst, waarbij men zich eerst eigener be-
weging had aangesloten, geen gebruik meer maken
wil.

En intusschen wordt de naam des Heeren HEEREN
aangeropen. Het is een onzedelijke boel. Niets anders.

Tot zoover „De Bazuin”. In antwoord aan Dr v. d.
V. S. geef ik hier dit stuk verder.

Kapot maken.

Dr H. Kaajan schrijft in „Utr. Kerkbode”:

Niet minder wordt gewenscht, dat deze 8 deputa-
ten, althans naar buiten, zullen zwijgen totdat ze
met hun rapport zullen gereed zijn. Dit is een zeer
billijke wensch en tot dusver ook onder ons re-
gel. De 8 deputaten zwijgen nu in 't publiek.

Meent één hunner, dat bepaalde, vooraanstaande
personen in onze Gereformeerde Kerken een verder-
felijke leer verkondigen, dan wende hij zich tot hen
persoonlijk en indien zij naar hem niet hooren,
dan diene hij een aanklacht tegen hen bij hun kerke-
raden in.

Op mijn vraag op de Synode te Amsterdam, of nu
de leertucht drie jaar werd opgeschort, werd
nadrukkelijk geantwoord: „Natuurlijk niet”.
Trouwens dat wist ik ook wel, maar ik wilde het met
nadruk hooren uitspreken.

Maar zooals het nu gaat, loopt het vast en zeker
mis. Eén onzer eerste mannen in de kerken schreef
mij nog pas: „Zoo maakt men den boel onder ons
kapot!”

De Kersten-groep werpt al weer met modder naar
onze Kerken.

Er komt onrust allerwegen in de Gemeenten en
onder onze menschen. Sommigen worden twijfelmoe-
dig.

Ja, men maakt den boel onder ons kapot. Waar-
om volgt men niet den door de Synode uitgestippel-
den weg?

Daarop kunnen wij Gods zegen inwachten.

Te hard alarm blazen.

Amandi merkt in „Westl. Kb.” op:

Hier echter heft ge ook polemiek, maar die door
het niet noemen van de bestredenen, natuurlijk onbe-
doeld, anderen verdacht maakt.

Voorbeeld daarvan is reeds „De Banier”.

De beschuldigingen, die dit blad over de Gerefor-
meerde Kerken uitgiet en over de schrikkelijke kette-
rijen, die daar voortwoekeren, worden bijzonder ge-
richt tot en op de verantwoording gesteld van Prof.
Dr Schilder.

En toevallig heeft Prof. Hepp het juist niet tegen
Prof. Schilder, maar o.m. tegen twee Professoren
van de Vrije Universiteit.

Nu trekken we ons dat van „De Banier” niet zoo
erg aan.

Wie de schrijver is van dat artikel, waarin „het
heidendom onze Kerken zou binnengetrokken zijn”,
weten we niet, 't Is echter onder redactie van Ds
Kersten. Deze is dus zijdelings verantwoordelijk. Is
hij zelf de schrijver, dan rechtstreeks.

Ds Kersten, die in dat De toch gerekend wil wor-
den onder de theologen.

Weet hij nu werkelijk niet beter, dan hij schrijft,
dan kunt ge alleen medelijden hebben met zijn ge-
brek aan de eenvoudigste theologische ontwikkeling.
Weet hij werkelijk beter en schrijft hij, of laat hij
dan toch zoo schrijven, dan kunt ge alleen afschuw
hebben van zoo diepe morele inzinking.

Persoonlijk geloof ik er niet veel van, dat dit schrij-
ven van Prof. Hepp en het schrijven dergenen tegen
wie hij het heeft, op zulk een ontzettend ontvrieten
toestand wijst in ons Kerkelijk leven.

„k Geloof, dan ten opzichte van onze Kerken „De
Heraut” veel te hard alarm blaast. Natuurlijk werkt

zulk „geschrift en gekijf“ in de gemeenten door. Doch ten slotte gaat het niet om geloofszaken zelf, maar over inzicht en formuleering. Ieder onder ons die schrijft over „de Onsterfelijkheid der ziel“ gelooft aan een leven na dit leven, een bewust voortleven na den dood.

Natuurlijk onderschat ik niet de groote beteekenis er van, hoe dit uitgedrukt wordt. Ook daarin kunnen groote gevaren schuilen. Als echter de predikanten maar nuchter blijven en niet allerlei nieuwe terminologie gaan gebruiken, zóó dat de hoorders ze niet meer begrijpen, dan zullen de gemeenten in het algemeen zich weinig van zulke meningsverschillen aantrekken.

Als echter „De Heraut“ toch alarm wil blazen, dan moet het niet zijn, over wat de Kerken zou kunnen dreigen te verwoesten, maar over wat de zoo hoog noodige actie voor de Vrije Universiteit met lamheid slaat.

Nu reeds hoort ge er onder de goe-gemeente over klagen, dat hare eigene professoren elkander publiek te lijf gaan en van allerlei onrechtzinnigheden berichten. Bij velen blusht dat de liefde. En waar de liefde geblusht is, blijven de bezwaren gesloten.

Prof. Hepp bestrijdt twee professoren van zijne eigene Universiteit.

Waarom kon dat niet binnenkamers? Waarom niet in den kring dier acht deputaten, wien de Generale Synode opdroeg deze meningsverschillen onder oogen te zien?

Feitelijk achten we het onverantwoordelijk allerlei kloven tusschen hoogleraren aan onze Universiteit te verdiepen in plaats van te dopen.

Dat vooral in een tijd, waarin alle krachten ongedoeld moeten vereenigd, om onze Universiteit in stand te houden.

De propagandisten voor haar krigen hoe langer hoe moeilijker taak. En dat door haar eigene mannen! 't Gebod mag zich wel vermenigvuldigen om vrede voor Jeruzalem.

En allereerst onder Jeruzalemmers zelf.

De ziel.

Van den heer H. Algra in „Leeuwarder Kb.“:

De Grieken spraken over lichaam en ziel. En bij velen was dit de voorstelling: de ziel is het hoogere, dat uit de godheid is ontsprongen. Het lichaam is het lagere, dat als kerker dient.

Nu leeren wij: het lichaam is geen kerker van de ziel.

Maar als we vragen: Wat is de ziel, dan is ons antwoord toch weer te veel het antwoord, dat de Grieken gaven.

Daarom moeten we anders formuleeren. Niet wat de Grieken zeiden, maar wat de Schrift leert, moet norm zijn.

En zoo komt bij Vollenhoven en Dooyeweerd de term „ziel“ wel voor, maar niet in den sedert de oudheid gebruikelijken zin. Dat kan bergen van misverstand wekken.

En eerst, wie zich de nieuwe onderscheidingen goed bewust is, en ze voortdurend in het oog houdt, ontkomt aan het gevaar, verkeerde gevolgtrekkingen te maken.

Waar hoort de kwestie?

Da H. Knoop schrijft in „Delfsh. Kb.“:

Daar is in onze kerken op dit oogenblik een strijd in vollen gang. Een strijd, die vooralsnog op het veld der kerk niet thuis hoort, maar, die m.i. onzuiver en ook onwettig daar is overgebracht. Het is een strijd over academische vragen. En deze behoort binnen de muren van de academie te worden gestreden, dus op 't veld waar hij rechtens thuis behoort. Een

strijd, die ook met onzuivere en onwettige wapenen gestreden wordt.

Ik vraag mij af: wat is toch de reden, dat men van slagveld is veranderd? Wil men het doel bereiken, door een inval in een ander land te doen, met schending van de soevereiniteit in eigen kring? Men spaart immers het eigen land als men een ander tot slagveld maakt. En ik vraag mij ook af, waarom die wapenen worden gebruikt?

Even later:

Voor het forum van ons Geref. Kerkvolk, worden in een brochure-reeks, onder den alarmeerenden titel, zooals al terecht is opgemerkt in de kerkelijke pers: „Dreigende Deformatie“, een reeks academische vraagstukken gebracht, van welke uiteraard dit volk niet op de hoogte is. En in deze brochures wordt dan de indruk gegeven, als zou de V. U. een ketternest zijn, waar allerlei kerk- en geloofverwoestende stellingen worden uitgesproken. Een ander hoogleraar aan deze zelfde inrichting heeft het nog angstiger gemaakt door te schrijven, dat de toestand in onze kerken (!?) veel ernstiger is dan in 1926, in de dagen van Assen dus. Zoo speelt men gevaarlijk spel van onrust verwekken daar, waar deze dingen niet behooren in geding te worden gebracht.

„Ziel“ en „hart“.

De F. J. B. Schiebaan schrijft in „Kb. Hoeksche Waard“:

De samenwerking wordt toch niet bevorderd door woorden als dreigende deformatie. 'k Kan ook niet geloven, dat die woorden, gericht aan het adres van Prof. Vollenhoven en Prof. Dooyeweerd, juist zijn. Wie hun werken bestudeert, komt wel tot de slotsom, dat zij onder „ziel“ iets anders verstaan dan Prof. Hepp, maar de bewering, dat zij de „onsterfelijkheid der ziel“ loochenen, is niet te handhaven voor wie voortdurend in het oog houdt, welke beteekenis zij aan het woord „hart“ hechten.

Voor al het woordgebruik is, naar ik vrees, oorzaak van het gezeten misverstand.

Op één steiger.

De F. C. Meijster oordeelt in „Rott. Kb.“:

Wat we begeeren, dat is de zuivering van den dampkring.

De problemen moeten tot hun juiste afmetingen herleid.

Ze dienen scherp gesteld te worden, maar men mag ze niet opblazen.

En de bouwers aan den tempel der Gereformeerde wetenschap moeten niet door tweedracht afbreken, wat met zooveel zorg gebouwd is.

Want breken gaat snel.

We moeten ook niet het gevoel krijgen, dat er schijnbaar tegen de leeringen van particuliere scribenten wordt gefulmineerd, terwijl over hun hoofd heen, de pijlen voor anderen van hooger statuus zijn bedoeld.

Dat werkt verwarrend. Dit is een strijdmethode, waarvan ik het gebruik betreur.

Want als er uitspraken van iemand, op citaat, veroordeeld worden, zonder dat de schrijver genoemd wordt, dan kan toch iedereen de bron opzoeken, en de auteurs met name aanwijzen. En doet het dan niet pijnlijk aan, als aanvallers en aangevallenen bouwheden op één steiger blijken te zijn? Was er geen enkele andere weg open?

Zóó komen we ook niets verder.

K. S.

N.B. Veel Persschouw moet door plaatsgebrek blijven liggen.

K. S.

KERKNIEUWS

GEREFORMEERDE KERKEN.

Vierstal te:

Wierum: P. H. de Kler, cand. en hulppred. te Montfort. A. B. Roukema, cand. en hulppred. te Heemse; A. Velle, cand. en hulppred. te Grouw; J. v. d. Wielen, cand. Holwerd.

Tweetal te:

Overschild: W. H. J. de Boer, cand. en hulppred. te Uithuizen en P. H. de Kler, cand. en hulppred. te Montfort. Nijverdal (2e pred plaats): O. Bouwman te Zalt-Bommel. H. J. ten Brink te Twijzel (Fr.).

Utrecht: Joh. Meynen te Den Helder en D. Zwart te Assen.

Beroepen te:

Berkum (Ov.): Cand. A. B. Roukema, hulppred. te Heemse. Nijverdal: O. Bouwman te Zalt-Bommel.

Wierum: Cand. J. v. d. Wielen te Holwerd.

Aangenomen naar:

Schiedam: W. de Graaf te Ommen.

Bedankt voor:

Uithuizen: B. Slingenberg te Echten (Fr.).

Intrede te:

Leiden (als miss. pred. voor spec. arbeid): J. Verkuyl. Te Joh. 14:5 en 6.

Wassenaar: M. P. Feringa. Tekst: Ef. 2:20-22 (10 Min).

De E. Prinsen. †

Vrijdag is te Wolfheze in den ouderdom van bijna 69 jaar overleden De E. Prinsen, em-pred. van de Geref. Kerk Enschede.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Amersfoort: J. L. de Vries te Deventer.

Bedankt voor:

Bunschoten: M. Holtrop te Hilversum.

Zeist: C. Smits te Slidrecht.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:

Boskoop: W. C. Lamain te Rotterdam.

Leiden: H. Ligtenberg te Lisse.

Bedankt voor:

Terneuzen: H. Ligtenberg te Lisse.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Colmschate: A. v. d. Walle te Eck en Wiel.

Eemnes-Buiten: L. Vroegindewij te Waddinxveen.

Kamerik: D. Th. Keck te Staphorst.

Schoondijke (toez.): H. Bax te Andijk.

Velp: C. J. Laarman te Huizum (Evangelisatie).

Werkendam (toez.): H. de Lange te Nes (W.-D.).

Aangenomen naar:

Brouwershaven: Cand. Drs K. H. Siccamia te Hengelo.

Eiland Marken (toez.): Cand. H. v. d. Akker te Ermeke.

Gameren: J. Bus te Poortvliet.

Zelhem: O. Huistra te Midwolda (Old.).

Zwartwaal: Cand. G. H. W. van Medevoort te Utrecht.

Bedankt voor:

Gennemiden: W. Rijnsburger te Oud-Beijerland.

Jutphaas: J. T. Klammer te Ter Aa.

Ooltgensplaat: B. van Ginkel te Renswoude.

Schore en Vlake: Cand. C. Metselaar, hulppred. te IJsselstein.

Sneek: F. K. van Evert te Hellevoetsluis.

Tienhoven: N. Luijendijk te Hoek van Holland.

Intrede te:

Bergentheim: Cand. C. I. Dijkhuis. Tekst: Rom. 1:11 en 12.

Overleden:

H. F. Pasma, pred te Bunnik, 61 jaar.

Aan onze Abonnees!

Wij mogen U met vrijmoedigheid vertellen, dat het aantal abonnees steeds toeneemt en dat vele abonnees in het werven ijverig zijn.

Doet U ook al mee?

Als blijk van erkentelijkheid hebben wij een lijst met een keur-collectie boeken samengesteld, waaruit abonnees, die één of meer nieuwe abonnees aanbrengen, een keuze kunnen doen. Wilt U uw krachten beproeven? Indien U ons de lijst aanvraagt, zenden we ze U gaarne toe.

Bovendien stellen we voor den abonnee, die vóór 1 April 1937 de meeste nieuwe abonnees aanbrengt, nog als premie beschikbaar de drie deelen van Prof. Dr K. Schilder's „Christus in Zijn lijden“.

Succes toegewenscht door de uitgevers

Oosterbaan & Le Cointre - Goes

Verschenen:

BIJLAGE BIJ „HET BOEK DER PSALMEN“

Wetenschappelijke fundeering van de juiste notering der melodieën met 70 afbeeldingen.

Neemt kennis van dit uitermate belangrijke werk. Prijs ingenaaid f 1.—, gebonden f 2.—.

Bestelt het onmiddellijk bij Uw boekhandelaar of stort het bedrag op postrekening 20000 van de Administratie Geestelijke Liederen uit den schat van de Kerk der Eeuwen en U ontvangt het omgaand.

Voor den boekhandel uitgegeven door de Zuid-Hollandsche Uitgevers-Mij Den Haag.

Uitgaven van OOSTERBAAN & LE COINTRE GOES

DE BIJBELSE GESCHIEDENIS

naverteld voor jongens en meisjes

door

H. J. VAN WIJLEN

1. GIDEON Prijs f 0.40

2. DE OPWEKKING VAN LAZARUS Prijs f 0.15

3. a. DE WIJZEN UIT HET OOSTEN

b. SIMON BIJ DE KRIJGSKNECHTEN IN DE ZAAL Prijs f 0.25

4. a. HANNA, DE MOEDER VAN SAMUEL

b. DE GESCHIEDENIS VAN NAAMAN, DEN SYRIER

c. DE GELUKENIS VAN DEN MENS, DIE TWEE ZONEN HAD

d. JEZUS EN DE SAMARI- TAANSE VROUW Prijs f 0.75

5. DE DAG VAN 's-HEEREN OP- STANDING Prijs f 0.30

Verkrijgbaar in den Boekhandel of na overschrijving van het bedrag op postrek. No. 36000 bij de Uitgevers

Plaats uw Familie-Advertentie in „De Reformatie“

Prachtig Belijdenis- Geschenk

Het nieuwe boek van

Dr J. H. BAVINCK

Menschen rondom Jezus

„Een schoon geschenk voor een grooten zoon of een opgroeiende dochter.“ IN EN OM ONS HUIS „Het lezen van dit boek was ons een voortdurende vreugde.“

DE STANDAARD

„Het is een juweel van een boek. Als gij dit boek aan iemand cadeau geeft, doet ge een weldaad.“ FRANEKER KERKBODE „Zulke boeken verschijnen helaas niet veel.“ LEEUWARDER KERKBODE

Prijs f 2.25. Geb. f 2.90

In elken boekhandel

J. H. KOK N.V. - Kampen

„De Heraut“

Lezers van „De Reformatie“, die met zooveel sympathie dit blad ontvangen, wilt ook uw FAMILIE-ADVERTENTIËN ter plaatsing zenden. ::

Heden verscheen: De schaduw der Hemelsche dingen

DOOR

De W. H. BOUWMAN

Met een woord vooraf van Prof. Dr J. RIDDERBOS

176 bladzijden

Met 19 illustraties

Prijs f 1.50 - Geb. f 2.25

Een saamvattend boek over de ceremoniën van den Oud-testamentischen eeredienst en de diepere duldung ervan. Een werk, waarin alles over dit onderwerp systematisch bijeen gebracht en op zulk een wijze behandeld is, was er nog niet. Het is een boek van praktische beteekenis voor alle Bijbellezers, voor Predikanten en Onderwijzers, voor de Bibliotheken van Jongelings- en Meisjesvereenigingen.

In elken Boekhandel.

J. H. Kok N.V. - Kampen

HEDEN VERSCHIEEN: LEVEN IN HET VERBOND

DOOR

A. JANSE

De Schrijver behandelt in dit nieuwe boek een onderwerp, dat in dezen tijd in het brandpunt der belangstelling staat. „Het Verbond“ is op 't oogenblik een kardinale kwestie. Jansé neemt in deze een geheel eigen, scherp omlijnd standpunt in. En uit zijn Bijbelsch-theologische opvatting trekt hij consequenties voor het onderwijs en voor de opvoeding in huis, school, vereeniging en kerk. Dit werk verdient de volle belangstelling van hen, die in theologische en paedagogische vragen belangstellen.

Royaal formaat - 260 blz.

Prijs f 2.25 - Geb. f 3.—

In elken Boekhandel

J. H. Kok N.V. - Kampen

HILVERSUM

Rookt U een fijne Sigaar?

Of prefereert U een pijp?

Dan kunt U terecht bij

SIGAREN MAGAZIJN „THE OLDSMOKER“

KERKSTRAAT 8 - HILVERSUM